

TVORNICA I RUČNI RAD (UZ IZLOŽBU "140 GODINA ZGRADE HGZ-A")

Pojam trećeg kata u dugoj povijesti HGZ-a i Muzičke akademije vezan je uz klavirski odsjek koji je podjednako dugi niz godina bio nazivan «elitnim»: ironično ili ne – najveći broj velikih ličnosti glazbeno-pedagoške i pijanističke kulture bio je vezan uz taj odjel, pa bi i pokoja ljubomorna primjedba znala govoriti o onom «čardaku ni na nebu ni na zemlji», zavidna na njegovoj neupitnoj važnosti, ali i ponosna na njegovu opstojnost.

Tim su prostorima prolazila najveća imena zagrebačke pijanističke elite, od Antonije Geiger-Eichhorn do Svetislava Stančića, od Evgenija Vulina do Ladislava Šabana, od Melite Lorković do Dore Gušić, od Marijana Felleri do Ive Mačeka, od Darka Lukića, Jurice Muraja, Elle Murai, Zorke Loos-Depolo, Ranka Filjka, Stjepana Radića, Branka Sepčića, Zvezdane Bašić, do Petra kneza Dumičića; golemi je to spektar zaslužnih ličnosti koje su oblikovale i učvrstile zagrebačku pijanističku sredinu u «gard» i učinile Zagreb prepoznatljivim glazbenim centrom ovog dijela Europe sa značajkom publikom, zahtjevnom i toplom, odgajanu djelom navedenih umjetnika i pedagoga. S nostalgijom se prisjećam teških koraka ravnih stopala profesora Svetislava Stančića, kako se uspinju na vrh zgrade prema sobi broj 21, kulturnom prostoru svekolikoga pedagoškog zbivanja, elegantnih koračića gospođe Antonije Geiger-Eichhorn, diskusionih sukoba kojima sam prisustvovao uz hodničku klupu (sada u prizemlju zgrade HGZ-a), Darka Lukića i Ranka Filjka u povodu dva uzastopna veličanstvena koncerta Artura Benedettija Michelangelija, održanih dan za danom u velikoj dvorani Hrvatskoga glazbenog zavoda na «imperial» klaviru *Petraf* dopremljenom za tu prigodu iz Praga – kada su se dva velika umjetnika našeg podneblja zakvačila oko funkcije reprodukcije glazbene materije, njenog značaja i dometa interpretacija odslušanih nakon ta dva nastupa, oko kojih se nisu mogli složiti. Ranku Filjku nije bilo shvatljivo niti prihvatljivo kako može Michelangeli dva puta isti program (Beethoven, Debussy) svirati na isti način, jednako do svakog i najmanjeg detalja, dok je Darko Lukić tumačio kako je upravo ta činjenica argument za konstataciju da je takav apolinijski pristup pravo savršenstvo interpretove uloge autoru u službi i da upravo to pretpostavlja vrhunski profesionalizam u pripremi svakog detalja glazbenog parametra, svakog mogućeg doživljaja. Zaključak vehementne dvojice: nema tu improvizacije, na štetu ili na sreću, s obzirom na stajališta sukobljenika.

Takvih je diskusija o odnosima dionizijske spontanosti i apolinijske samokontrole bilo bezbroj, najčešće su uslijedili kao reakcija na velika gostovanja kojih je u moje vrijeme bilo u izobilju.

Velika su gostujuća imena u Zagrebu pobuđivala katkad i kontradiktorne reakcije i drugih sudionika: sjećam se Stančićeva negodovanja na izbor tempa 1. stavka *Waldstein* sonate op. 53 L. van Beethovena («nakaradno spora»), ali i na cijeli koncert Claudi-

ja Arraua, koji se meni, usput budi rečeno, neobično, na intrigantan način svidio.

U svakom slučaju, uspomene s trećeg kata vezane su u mom sjećanju na živost komuniciranja među nastavnicima, na entuzijazam poduke, na komentare ispita, česta a konstruktivna zamjeranja rezultatima, izbora strana pri inovacijama

u nastavnom procesu, mirenja u kavani *Corso*, gdje bi se ponekad, u nedostatku prostora, održavala nastava govornog, katkad i ogovaračkog tipa, analizirale partiture, dogovarale izmjene satnica, pa i održavale sjednice, nakon što bi nas podvornici izbacili na ulicu zbog prekoračenja vremenskih ograničenja u zgradi HGZ-a.

Kada se sjetim trećeg kata padaju mi napamet slike drvenog rukohvata na lijepoj željeznoj ogradi stubišta, zamornog uspona do dugačkog, mračnog hodnika na vrhu, velike sobe 21 s dvostrukim vratima, visokih zidova, dugačke klupe uzduž hodnika s mnogo pritajenog zvuka koji se iskrada kroz polustaklena vrata, a mi slušamo jedni druge, čekamo svoj red za sobu koju višestruko dijelimo, za to vrijeme pričamo i komentiramo prislušivano. Sve je prepuno kontakata, željenih i onih drugih.

Danas imamo novu zgradu na mnogo više katova, s mnogo manje kontakata: teško je – možda i nemoguće – susresti nekoga u obilju hodnika i katova, hodnici su tatijevski hladni, pomalo otuđeni, sterilizirani; neka sferalna ljepota funkcionalnosti poništila je toplinu ljudskosti, svestremenost suvremenosti zaklonila je intimnost spontanog trenutka, sretnemo ponekoga tek nakratko u liftu, ako on radi ili ga se ne čeka predugo. Dojam je da se nema gdje biti opušten, osim na svom radnom mjestu – u tvornici, u laboratoriju svoje sobe. Nema pušenja, hodničke diskusije više ne postoje, mišljenja ne filtriramo niti ih usuglašavamo, ideje se događaju ili ne tamo gdje to najmanje očekujemo: na ulaznim vratima ljepotice s kazališnog trga. Je li to nostalgija bez pokrića? Možda. Sada isključivo svatko sam obrađuje svoj vrt. Kako zna i umije. Nade, želje i žudnje za novim spoznajama čitamo s panoa, komuniciramo mailovima, a ne zamaramo se emocijama iz druge ruke, već talentima iz prve, oblikovanima po eurostandardima i zadovoljavamo se lijepim pogledom na ništavnost naše egzistencije.

Izložak u lipnju: pločica na zidu trećeg kata HGZ-a, 1895. g.

OBITELJ VRANYCZANY I HGZ

uz izložbu u Muzeju za umjetnost i obrt, 14. 5. – 21. 8.

Antun Vancaš: Križevačka četvorka, Zagreb, 1884.?
Ostavština A. Vancaša, arhiv HGZ-a.

Jedna od suradnica na izložbi *Veličanstveni Vranyczanyevi – umjetnički, povijesni i politički okvir života jedne plemićke obitelji*, autorice Marine Bagarić, bila je i Nada Premerl, muzejska savjetnica u mirovini, koja je za katalog izložbe napisala studiju *Društveni život Vranyczanyevih u Zagrebu i Karlovcu*. Poglavlje te studije *Glazbeni interesi Vranyczanyevih* započinje upravo s poviješću HGZ-a, jer je 1861. godine Ambroz Vranyczany postao podupirući član, što znači da se nije bavio aktivnim muziciranjem, već je plaćanjem mjesečne članarine ili dobrovoljnim doprinosom sudjelovao u stvaranju materijalnih uvjeta potrebnih za djelovanje HGZ-a. Prema podacima koje je Nada Premerl pronašla u obiteljskoj ostavštini u Hrvatskom državnom arhivu, i Ambrozov nećak Vladimir Vranyczany-Dobrinović pomagao je djelovanje HGZ-a.

Članice porodice Vranyczany bile su ljubiteljice glazbe: Julija Halper rođ. Vranyczany priređivala je u svom domu u Ulici Vatroslava Lisinskog 2 privatne zabave s operetama i šaljivim glazbenim programima, o čemu svjedoče programi iz arhiva HGZ-a, a Paula Vranyczany-Dobrinović bila je počasna predsjednica Hrvatskog pjevačkog društva “Kolo” i prva predsjednica *Gospojinskog sora* “Kola”. Upravo njoj je Antun Vancaš posvetio svoju *Križevačku četvorku* op. 1, kako piše na naslovnici izdanja sačuvanog u Vancašovoj ostavštini u arhivu HGZ-a. Na plesnom redu *Sjajnog Sveučilišnog plesa* održanog u HGZ-u 3. veljače 1879. među pokroviteljicama nalazimo ime Klotilde barunice Vranyczany-Buratti. (N. Bezić)

STUDENTI ISTRAŽUJU FONDOVE HGZ-a

Prije više od 40 godina Ladislav Šaban, *čuvar arhiva* HGZ-a i neumoran istraživač njegove povijesti, doveo je studente muzikologije u HGZ kako bi obradili arhivsku građu, a blagodati njihovog posla osjećaju se još i danas. Tradicija se održala, pa su tako proljetos studenti 4. godine Odsjeka za muzikologiju Muzičke akademije Sveučilišta u Zagrebu unutar kolegija *Glazbena arhivistika* pod mentorstvom nasl. red. prof. Vjere Katalinić i asist. Hrvoja Bebana, a uz stručne savjete voditeljice Knjižnice Nade Bezić, sređivali i popisivali dio bogatog arhiva HGZ-a. Rezultate svoga rada prezentirat će na Godišnjem sastanku Hrvatskog muzikološkog društva 3. i 4. lipnja 2016.

Jedna se tema, ostavština Dragutina Aranya, nadovezala na prošlogodišnji rad studenata: Daniela Perković obradila je koncertne programe iz razdoblja 1940–1946, kada je bio očit utjecaj ratnih i političkih prilika. Tih pedesetak programa pruža pregršt podataka, npr. o ugađačima klavira, a uz to donose i zanimljive fotografije, pa i reklame. Arany je osim programa marljivo sakupljao i novinske izreske, ne nužno povezane s glazbom, nego i s, primjerice, plesnom umjetnošću. Tea Kulaš popisala je stotinjak izrezaka iz 1938. godine, koji svjedoče o glazbenom životu Zagreba, ali i drugih sredina, pa tako ima članaka i na mađarskom.

Silva Milostić proučavala je spise HGZ-a iz sezone 1954/55, među kojima su spisi o komunikaciji HGZ-a s raznim drugim društvima i značajnim pojedincima iz hrvatskog glazbenog života, spisi o HGZ-ovoj koncertnoj i nakladničkoj djelatnosti te aktivnosti zagrebačke glazbene scene tog vremena.

U ovoj jubilarnoj godini zgrade HGZ-a Vedran Lesar istraživao je HGZ-ovu dokumentaciju iz 1875. godine kada se je gradila zgrada. Između ostalog sačuvana je i ponuda graditelja Janka Grahora i Franje Kleina (pisana teško čitljivom rukopisnom goticom).

Studentima muzikologije priključio se i Kristian Mance Topić, student informacijskih znanosti s Filozofskog fakulteta koji pod mentorstvom doc. dr. sc. Ariana Rajha radi završni rad na temu ostavštine Lovre Županovića. Dio ove velike ostavštine s oznakom “Razno” sada pokazuje konture: riječ je o ugovorima, korespondenciji, fotografijama, brošurama i dr.

(N. Bezić)

PRVI RADIJSKI PRIJENOS IZ HGZ-a

Čestitka uz jubilej Hrvatskoga radija

15. svibnja ove godine proslavljeni su jubileji Hrvatske televizije (60 godina) i Hrvatskog radija (90 godina). HGZ se pridružuje čestitkama kulturne javnosti ulomkom iz knjige Ladislava Šabana *150 godina Hrvatskog glazbenog zavoda* (Zagreb, 1982):

“U namjeri da proslavi svoju petogodišnjicu djelovanja, zagrebačka je radio-stanica odlučila da u sezoni 1931/32. upriliči u HGZ-u pet javnih koncerata naših umjetnika, kojom bi prilikom izvršila direktan prijenos koncerata iz dvorane. Sigurno se zna da je prvi koncert priređen 15. svibnja 1931. na spomen prve zagrebačke emisije. Na programu su bila djela Lisinskoga, Jarnovića, Papandopula, Škerjanca, Slavenskog, Hristića i Berse. Sudjelovali su Maja Strozzi-Pečić, Marjana Schön, Sofija Deželić-Eder, Antun Ganozzi, duhački sastav Zagrebačke filharmonije, orkestar Državne muzičke akademije i pjevačko društvo ‘Kolo’. Dirigirali su Fran Lhotka i Boris Papandopulo. Toga su dana iz koncertne dvorane vršili simultane prijenose Radio-Beograd, Ljubljana, Prag (sa svim čehoslovačkim radio-stanicama) i Budimpešta.

Nije zabilježeno kada je prvi put izvršen iz dvorane HGZ-a neki direktni prijenos pomoću novog bežičnog medija – radija, ali je to najkasnije bilo tada.”

PROSLAVILI SMO DAN HGZ-a, 18. TRAVNJA

1. Društveni zbor, Društveni orkestar, vokalni solisti Maja Mužar i David Šeb, dirigent Zoran Juranić; 2. Okrugli stol “140 godina zgrade HGZ-a”, sudionici Snješka Knežević i Marcel Bačić, 3. Obilazak zgrade HGZ-a, voditeljica Nada Bezić; 4. Društveni komorni ansambl i voditeljica Vesna Šepat Kutnar prije nastupa, 5. Društveni jazz orkestar i dirigent Zlatko Dvoržak sviraju za ples u Maloj dvorani.

Fotografije: Vesna Zednik (1) i Ante Topić (2-5).

BLAGAJNA: 48 30 822, blagajna@hgz.hr
ponedjeljak–petak 11–14 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.hr

KNJIŽNICA: 48 30 824
knjiznica@hgz.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXIX (2015/2016)

LIPANJ

www.hgz.hr
hgz@hgz.hr

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
IBAN: HR5723400091110039946

UREDнице:
Nada Bezić • Seadeta Midžić

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

VD = Velika dvorana; MD = Mala dvorana

Srijeda, 1. VI. u 18 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Obilazak zgrade HGZ-a
Voditeljica: Nada Bezić
ULAZ SLOBODAN

Društveni komorni ansambl HGZ-a
Vesna Šepat Kutnar, voditeljica
*Volkman, Chaplin, Romberg, Hačaturjan,
Joplin, Youmans, Pech*
BESPLATNE ULAZнице ZA ČLANOVE HGZ-a I
HDGU-a

Srijeda, 1. VI. u 20 sati, VD

ZAGREBAČKI KVARTET
Marin Maras – Davor Philips, violina; Hrvoje
Philips, viola; Martin Jordan, violončelo
Beethoven, Brahms
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZnica ZA
ČLANOVE HGZ-a

Četvrtak, 2. VI. u 20 sati, MD

UMJETNIČKA ORGANIZACIJA CRISTOFORIUM
Ciklus *Cristoforium*
Malcolm Bilson, *fortepiano*
Haydn, C. Ph. E. Bach, Beethoven, Schubert, Mozart
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZnica ZA
ČLANOVE HGZ-a

Petak, 3. VI. u 20 sati, VD

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Universitas cantat, VI. Festa choralis
Smotra zborova, klapa, vokalnih ansambala i
glazbenih sastava

Subota, 4. VI. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA PAVLA MARKOVICA
Koncert učenika klavira I. razreda osnovne škole

Subota, 4. VI. u 20 sati, VD

GLAZBENA ŠKOLA ZLATKA GRGOŠEVIĆA
Koncert učenika Dani Grgoševića

Ponedjeljak, 6. VI. u 18 sati, MD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert: *San ljetne pozornice*

Utorak, 7. VI. u 20 sati, VD

ZAGREBAČKI SOLISTI
Yuri Revich, violina
Mendelssohn, Wolf, de Sarassate, Ravel, Šostakovič
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZnica ZA
ČLANOVE HGZ-a

Srijeda, 8. VI. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert učenika Škole

Četvrtak, 9. VI. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert učenika Škole

Subota, 11. VI. u 20 sati, VD

VI. međunarodni memorijal Emil Cossetto 2016.
Mješoviti pjevački zborovi "Emil Cossetto" i "Lira",
KUD "Naša lipa", Tuhelj; Hrv. pjevačko društvo
"Slavulj", Petrinja; Vokalni ansambl "Vatroslav
Lisinski", Zbor Muzičke škole "Halit Kasapoli", Peč
Dirigenti: Josip degl'IVellio, Robert Homen, Armando
Slaviček, Heda Gospodnetić, Memli Kelmendi
Cossetto

Nedjelja, 12. VI. u 20 sati, VD

PJEVAČKI STUDIO MOZARTINE
Darujmo pjesmu
Dječji zborovi: "Mozartine", "Papandopuline",
"Bachovine", "Schubertine", "Vivaldine",
"Chopinine", "Mini Papandopuline"
Djevojački zborovi: "Mozartine" i "Vilniaus
chorinio dainavimo mokykla Liepaitės", Vilnius

Mozart, Schubert, Schumann, Bach

Srijeda, 15. VI. u 20 sati, VD

MUŠKI VOKALNI ANSAMBL "IVAN GORAN
KOVAČIĆ"

60. godišnjica djelovanja
Ozren Bogdanović, *dirigent*
*Lukačić, Händel, Bachofen, Verdi, Gotovac,
Dugan, Cossetto, De Curtis, Vukasović, Zajc*

Četvrtak, 16. VI. u 20 sati, MD

Koncert učenika iz razreda Lidije Lovrić Vidiš
Robert Leitner i Kristina Mišić, klavir
*Bach, Beethoven, Chopin, Liszt, Debussy,
Pejačević, Rahmanjinov*

Petak, 17. VI. u 17 sati, MD

GLAZBENA ŠKOLA BLAGOJA BERSE
Koncert učenika Škole

Subota, 18. VI. u 20 sati, MD

Parlez-moi d'amour
Jasmina Petrović, *glas*; Nestor Ballesteros, *klavir*
*Ramos, Gardel, Gutiérrez, Padilla, Lenoir, Weill,
Petrović, Ballesteros*

Ponedjeljak, 20. VI. u 20 sati, VD

CAMERATA CANTILLY
uz 110. godišnjicu rođenja Borisa Papandopula
Mihael Paar, *klarinet i umjetničko vodstvo*
Papandopulo, Krommer, Salieri, Dvořák

Utorak, 21. VI. u 20 sati, MD

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH UMJETNIKA –
HRVATSKA GLAZBENA UNIJA
Svjetski dan glazbe
Grey kvintet: Katarina Kutnar i Marta Stanec,
violina; Sonja Jugo, *viola*; Monika Hočevar,
violončelo; Juraj Marko Žerovnik, *klavir*
Žerovnik, Franck
BESPLATNE ULAZnice NA BLAGAJNI HGZ-a

PRODAJA PRETPLATE za sezonu 2016/2017 (detaljni program na www.hgz.hr)

1.–30. VI. i ponovno od 1. IX. 2016. na blagajni HGZ–a radnim danom 11–14 i 19–20 sati (od 23. VI. samo prijepodne)

Spona Classics | ZAGREBAČKI SOLISTI
6 koncerata: 18. X., 21. XII., 8. II., 15. III.,
25. IV., 20. VI.

BuntArt | GUITARRA VIVA
4 koncerta: 29. XI. José Antonio Escobar;
31. I. Dejan Ivanović; 21. III. Marco Socías;
23. V. Zoran Dukić

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
7 koncerata: 23. X. *My heart is inditing*, Vo-
kalni ansambl *Antiphonus*, C. Mackintosh,
L. Vadjon; 20. XI. *Telemannia 3*, L. Vadjon,

K. Fabijanić; 11. XII. *Händel at Home*, L.
Vadjon, T. Tortić, L. Sušanj Lujo, K. Has;
29. I. *Kraljevski vatromet*, E. Onofri; 26. II.
Plesne cipele Kralja Sunca, A. Benić; 23. IV.
L'Allegro, Il Penseroso ed Il Moderato, Ora-
torijski zbor Crkve sv. Marka *Cantores Sancti
Marci*, P. Mašić; 21. V. *A cinque*, S. Nodilo,
A. Benić, L. Vadjon, L. Sušanj Lujo, K. Has

Spona Classics | ZAGREBAČKI KVARTET
6 koncerata: 4. X., 9. XI., 13. XII., 28. II.,
12. IV., 30. V.

Umjetnička organizacija Cristoforium
PLEYEL SVETISLAVA STANČIĆA
6 koncerata: 25. X. Eugen Indjić; 15.
XI. Dalibor Cikojević; 21. II. Katarina
Krpan; 16. III. Nikolai Demidenko; 13.
IV. Andrej Gugnin; 24. V. Aljoša Jurinić

CRISTOFORIUM
4 koncerta: 19. X. Georg Riedl i Hrvoje Jugović;
17. XII. Andreas Staier, 9. II. Jan Vermeulen
& Veerle Peeters, 20. IV. Viviana Sofronitsky

PRETPLATA PLUS (oba ciklusa)